

Uchwała Nr VII/49/2019
Rady Powiatu Wągrowieckiego
z dnia 27 marca 2019 roku

w sprawie Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Wągrowieckim
do roku 2021

Na podstawie art.12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j. t. Dz.U. z 2018 r. poz. 995 z późn. zm.), w związku z art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.) Rada Powiatu Wągrowieckiego uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Wągrowieckim do roku 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wągrowieckiego .

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Powiatu Wągrowieckiego

Małgorzata Osuch

Załącznik do Uchwały Nr VII/49/2019 Rady Powiatu Wągrowieckiego
z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie Programu rozwoju pieczy zastępczej
w Powiecie Wągrowieckim do roku 2021

Program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Wągrowieckim do roku 2021

Wstęp

Pieczą zastępczą jest usługą na rzecz dziecka - to sposób wsparcia dziecka i rodziny, polegający na zapewnieniu całodobowej opieki i wychowania dziecku w sytuacji, kiedy nie może ono przebywać pod opieką własnych rodziców.

Docelowo dziecko ma uzyskać stałą opiekę albo poprzez powrót do rodziców biologicznych, jeśli ich funkcjonowanie uległo poprawie, albo poprzez adopcję, albo poprzez zapewnienie stałej pieczy zastępczej.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na **jednostkach samorządu terytorialnego**, a także na organach administracji rządowej.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej może nastąpić wyłącznie po wykorzystaniu wszelkich form pomocy rodzinie nie wymagających separacji. Decyzja o umieszczeniu dziecka w pieczy a także w rodzinie adopcyjnej powinna być poprzedzona wysłuchaniem dziecka, a jeśli tylko wiek dziecka i stopień dojrzałości na to pozwalają, jego zdanie powinno zostać wzięte pod uwagę.

Formy wsparcia rodziny po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej zostają określone w planie pracy z rodziną. Z kolei pomoc dziecku to przede wszystkim zapewnienie mu **bezpieczeństwa i stabilizacji**. Obowiązujące przepisy określają 18 miesięcy od momentu umieszczenia w pieczy, jako czas krytyczny, po upływie którego sytuacja dziecka powinna zostać uregulowana. Obowiązek wystąpienia do sądu z wnioskiem o taką regulację wraz z informacją o rezultatach pracy z rodziną spoczywa na **Organizatorze Rodzinnej Pieczy Zastępczej** w przypadku dzieci przebywających w rodzinnych formach opieki zastępczej oraz dyrektorach placówek opiekuńczo-wychowawczych gdy chodzi o dzieci przebywających w formach instytucjonalnych.

Jeżeli działania podejmowane na rzecz reintegracji rodziny nie przynoszą oczekiwanego rezultatu, a dobro dziecka, jego życie i zdrowie w przypadku powrotu do domu jest w dalszym ciągu zagrożone, **celem nadrzędnym jest zapewnienie dziecku możliwości dorastania w trwałym środowisku rodzinnym- w rodzinie adopcyjnej albo rodzinnych formach pieczy zastępczej**.

I. Podstawa prawna programu

Podstawę prawną dla opracowania i realizacji kolejnego trzyletniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej stanowi dyspozycja art. 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2018 poz. 998 z późn. zmian.).

II. Cel i obszary programu

Celem opracowania i dalej realizacji kolejnego trzyletniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej jest **doskonalenie i wspieranie** funkcjonującego w Powiecie Wągrowieckim **systemu rodzinnej pieczy zastępczej**.

Zakłada się, że osiągnięcie celu będzie możliwe dzięki :

1. poprawie współpracy przy realizacji zadań gmin i powiatu;
2. lepszej współpracy z sądami rodzinnymi;
3. wzmocnieniu roli podmiotów niepublicznych;
4. usprawnieniu usamodzielnienia wychowanków;
5. skutecznemu przekształceniu placówki opiekuńczo-wychowawczej;
6. utrzymaniu liczby miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej poprzez :
 - poszukiwanie nowych kandydatów na rodziców zastępczych;
 - pełniejsze wykorzystanie potencjału istniejących rodzin;
 - zwiększenie stabilności zatrudnienia;
 - stworzenie ścieżek rozwoju zawodowego;
 - poprawę warunków pracy ;
 - poprawę dostępu do specjalistów;
 - oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych

III. Zakładane efekty realizacji programu

Funkcjonalny, adekwatny do zaistniałych potrzeb, POWIATOWY SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ, wzmacniany poprzez:

- wzrost wiedzy, umiejętności i świadomości personelu merytorycznego współtworzącego system pieczy zastępczej w Powiecie Wągrowieckim ;
- podniesienie jakości pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej;
- nawiązanie stałej i systematycznej lokalnej sieci współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, których działania dotyczą rodzinnej pieczy zastępczej ;
- zapewnienie rodzinnym formom pieczy zastępczej adekwatnego do potrzeb wsparcia;
- dalsze wdrażanie rekomendowanych na poziomie krajowym standardów pieczy zastępczej.

I. Źródła finansowania Programu

1. Środki własne powiatu (art.32 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej);
2. Dotacje celowe budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych powiatu z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej (art. 197 ust.1 ustawy o wspieraniu ...);
3. Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020;
4. Inne dostępne w okresie realizacji programu źródła finansowania.

II. Adresaci programu:

1. Dzieci oraz osoby dorosłe, przebywające po osiągnięciu pełnoletności w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej na terenie powiatu wągrowieckiego;
2. Osoby usamodzielniane, które opuściły po osiągnięciu pełnoletności rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej;
3. Osoby wchodzące w skład systemu pieczy zastępczej: rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, prowadzący rodzinne domy dziecka, rodziny pomocowe, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, asystenci rodzin, pedagodzy, psychologowie, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, wolontariusze, inni niewymienieni, wspierający dziecko i rodzinę ;
4. Instytucje wchodzące w skład systemu pieczy zastępczej: PCPR/ Organizator rodzinnej pieczy zastępczej/ Zespół pieczy zastępczej, Miejskie/gminne/ miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej, Placówka opiekuńczo-wychowawcza, Wielkopolski Ośrodek Adopcyjny, Sąd Rodzinny, Zespół Służb Kuratorskich, dzienne placówki wsparcia.

III. Limity rodzin zastępczych zawodowych

W art. 180 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazano, iż w powiatowym programie dotyczącym rozwoju pieczy zastępczej **zawiera się coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych** .

Zgodnie z wykładnią interpretacyjną przepis ten należy powiązać z art. 56 ustawy tzn. limit rodzin zastępczych zawodowych odnieść tym samym wyłącznie do umów, o których mowa w art. 54 ust. 1 i 2 ustawy. Chodzi więc o nie o ustalenie limitu wszystkich rodzin zastępczych zawodowych w danym roku, **ale tylko tych rodzin zastępczych zawodowych, które powstaną na skutek zawarcia umów z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki wskazane w art. 54 ust. 1 i 2 ustawy.**

W przypadku umów na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej zawieranej z kandydatami spełniającymi warunki ustawowe starosta może, ale nie musi, zawrzeć taką umowę, **bez względu na jakikolwiek limit**, kierując się wyłącznie potrzebami środowiska lokalnego na utworzenie rodziny zastępczej zawodowej bądź rodzinnego domu dziecka.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w powiecie wągrowieckim prowadzone były 74 formy rodzinnej pieczy zastępczej dla 135 podopiecznych, w tym dla 38 podopiecznych pochodzących spoza powiatu wągrowieckiego (szczegółowe informacje poniższa tabela)

Tab. Stan rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie wągrowieckim na dzień 31 grudnia 2018

Rodzaj pieczy rodzinnej	Ilość form	Liczba podopiecznych	w tym spoza powiatu	małoletnich	pełnoletnich
Rodzinne domy dziecka	4	26	13	22	4
Zawodowe rodziny zastępcze	9	30	9	29	1
Niezawodowe rodziny zastępcze	37	39	11	27	12
Spokrewnione rodziny zastępcze	24	39	3	33	6
Razem	74*	134	36	111	23

*w tym 13 dotychczasowych rodzin zastępczych z wyłącznie pełnoletnimi podopiecznymi

W rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem wągrowieckim- na mocy postanowień sądów- na dzień 31.12.2018 przebywało 15 podopiecznych.

Od roku 2016 sukcesywnie maleje ilość rodzin zastępczych, w szczególności spokrewnionych oraz maleje ilość dzieci i osób pełnoletnich przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych pochodzących z terenu powiatu wągrowieckiego (szczegółowe dane poniższa tabela)

Tab. Stan rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie wągrowieckim na 31.12. 2016 i 31.12.2017

Rodzaj pieczy rodzinnej	31.12.2016			31.12.2017		
	Ilość	Liczba podopiecznych ogółem	W tym spoza powiatu	Ilość	Liczba podopiecznych ogółem	W tym spoza powiatu
Rodzinne domy dziecka	4	24	-	4	30	-
Zawodowe rodziny zastępcze	8	31	-	8	35	-
Niezawodowe rodziny zastępcze	29	45	-	24	34	-
Spokrewnione rodziny zastępcze	42	42	-	38	48	-
Razem	83	155	41	74	147	42

W rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem wągrowieckim- na mocy postanowień sądów- analogicznie na dzień 31.12.2016 i 31.12.2017 przebywało 16 podopiecznych.

Tab. Stan instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie wągrowieckim na dzień 31.12 roku 2016/2017/2018

Stan na dzień	ilość podopiecznych pochodzących z Powiatu Wągrowieckiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	w tym umieszczonych w POW Wągrowiec	w tym pełnoletnich
31.12.2016	9	7	1
31.12.2017	11	6	2
31.12.2018	8	6	2

W okresie realizacji niniejszego programu 3 obecnie funkcjonujące niezawodowe rodziny zastępcze będą uprawnione do skorzystania z obligatoryjnego uprawnienia przekształcenia się w zawodową rodzinę zastępczą, co z perspektywy PCPR – organizatora rodzinnej pieczy zastępczej znajduje merytoryczne uzasadnienie.

Na podstawie analizy potrzeb oraz posiadanych zasobów dla organizacji systemu rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wągrowieckim określa się limit zawodowych rodzin zastępczych, o których mowa w art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na lata 2019-2021

2019		2020		2021		Ogółem w latach 2019-2021	
ilość rodzin	Koszt roczny	ilość uprawnień rodzin	koszt roczny (narastająco)	ilość uprawnień rodzin	Koszt roczny (narastająco)	ilość uprawnień rodzin	Koszt roczny (narastająco)
0	0	1	35.973	2	71.946	3	107.919

*dla obliczeń przyjęto minimalne wynagrodzenie wypłacane osobom pełniącym zawodowo funkcję rodziny zastępczej w wysokości 2500 zł brutto miesięcznie

IV. Wytyczne dla osiągnięcia założonych efektów w poszczególnych obszarach

OBSZAR/ CEL 1:

POPRAWA WSPÓLPRACY PRZY REALIZACJI ZADAŃ GMINY I POWIATU

Uczestnicy

Bezpośrednimi uczestnikami są:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Organizator rodzinnej pieczy zastępczej,
- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej/asystenci pracy z rodziną
- Miejskie/gminne, miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu kraju;
- asystenci rodzin/pracownicy socjalni;
- Placówka Opiekuńczo-wychowawcza w Wągrowcu
- placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których przebywają dzieci z terenu powiatu

Pośrednio odbiorcami są dzieci oraz osoby pełnoletnie pozostające w pieczy zastępczej po osiągnięciu pełnoletniości, a także rodzinne formy pieczy .

Zakres merytoryczny obszaru

Zagadnieniem kładącym się cieniem na funkcjonowanie systemu pieczy zastępczej jest nie zawsze dostateczna współpraca instytucji ze szczebla powiatu i gmin. Są to problemy związane zarówno z interakcjami między organizatorem pieczy zastępczej, a gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, organizatorem pieczy zastępczej a placówką opiekuńczo-wychowawczą, jak i ze współpracą między organami samorządu odpowiedzialnego za pieczę zastępczą a innymi instytucjami działającymi lokalnie, takimi jak szkoły czy przedszkola. Osobną i nie mniej ważną kwestią jest współpraca z sądami.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń wydawałoby się, że współpraca przy realizacji zadań gminy i powiatu jest sprawniejsza w miastach na prawach powiatu, gdzie wspieranie rodziny i pieczy zastępcza znajdują się w jednych rękach, a świadomość kosztów związanych z pieczą zastępczą często jest dodatkową motywacją do usprawnienia i wzmocnienia systemu wsparcia rodziny. Jest to prawda, pod warunkiem jednak, że nie dokonano w ramach swoich jednostek takiego podziału zadań, że współpraca pomiędzy zarówno kluczowymi osobami odpowiedzialnymi za podejmowanie decyzji, jak i asystentami rodzin/pracownikami socjalnymi a koordynatorami/specjalistami pracy z rodziną jest utrudniona.

W powiatach ziemskich, gdzie zadania pieczy zastępczej i wsparcia rodziny są podzielone pomiędzy samorząd powiatowy i gminny szczególnie kluczowe wydaje się dbanie o wzajemne relacje, zarówno pomiędzy instytucjami, jak i poszczególnymi pracownikami.

Niedopuszczalną jest sytuacja, w której uczestnicy reprezentujący ośrodki pomocy społecznej, sąd, PCPR, MGOPS, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, rodzice zastępczy oraz inne ważne instytucje w ogóle się nie znali, nie mówiąc już o wspólnych systematycznych spotkaniach czy koordynacji prowadzonych działań.

Określony w prawie sztywny podział kompetencji pomiędzy gminą i powiatem powinien sprzyjać efektywnemu działaniu całego systemu, a w szczególności stworzeniu pakietu usług z terenu gmin i powiatu, który mógłby obejmować wszystkie dostępne zasoby, w tym potencjał organizacji pozarządowych, umożliwiających korzystanie z szerokiej, zindywidualizowanej i łatwo dostępnej oferty.

Częstym problemem jest ponadto problem zbyt małej liczby asystentów w gminach, czasem niedopasowanie kwalifikacji do pracy, którą wykonują, co skutkuje zaprzestaniem pracy z rodziną po powierzeniu dziecka do pieczy zastępczej.

Mimo, że gminy mają świadomość współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej, nie zawsze przedkłada się to na decyzje, które miałyby pomóc w ewentualnym powrocie dziecka do rodziców, nie przedkłada się to na podejmowaniu decyzji, do jakiej formy pieczy winno trafić dziecko, czy w rekrutacji kandydatów na rodziców zastępczych

Kolejnym obszarem do poprawienia jest obszar współpracy z placówkami oświatowymi, głównie szkołami i przedszkolami, w szczególności w związku z brakiem wolnych miejsc w przedszkolach w trakcie roku szkolnego oraz niewystarczającym przygotowaniem nauczycieli do pracy z dziećmi umieszczonymi poza własną rodziną. Sprawdzonym rozwiązaniem, wykorzystywanym przez powiaty są organizowane lokalnie seminaria, konferencje, szkolenia dla kadry oświaty, w czasie których nauczyciele, pedagodzy czy psychologowie będą mieli

możliwość pogłębienia wiedzy w tak specjalistycznych dziedzinach jak funkcjonowanie dzieci po doświadczeniu traumy, z uszkodzeniem poalkoholowym czy zaburzeniami przywiązania.

Weryfikacja i wskaźniki

1. Ilość szkoleń z zakresu rozdziału kompetencji, odpowiedzialności i interpretacji prawnych,
2. Ilość wspólnie zrealizowanych projektów na rozwój wiedzy i umiejętności,
3. Ilość spotkań przedstawicieli systemu pieczy zastępczej powiatu i gmin,
5. Ilość wydarzeń zwiększających kompetencje pracowników systemu pieczy zastępczej

Osoby odpowiedzialne

1. dyrektor Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej/ kierownik Zespołu pieczy zastępczej,
2. dyrektor Placówki opiekuńczo-wychowawczej

Obszar/cel 2:

LEPSZA WSPÓŁPRACA Z SĄDAMI RODZINNYMI
--

Uczestnicy

Bezpośrednimi uczestnikami są:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie/ Organizator rodzinnej pieczy zastępczej,
- Miejskie/gminne, miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej;
- Placówka Opiekuńczo-wychowawcza w Wągrowcu
- Sąd Rodzinny / Wągrowiec/kraj
- rodziny pochodzenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Pośrednio odbiorcami są dzieci pozostające w pieczy zastępczej, a także rodzinne formy pieczy .

Zakres merytoryczny obszaru

Ważnym aspektem pracy z rodziną są decyzje o powrocie do niej dziecka po powierzeniu go do pieczy zastępczej. Tu decydującą rolę odgrywa sąd rodzinny, który jednak nie podejmuje decyzji w izolacji – kluczowe znaczenie ma często współpraca lub jej brak z innymi podmiotami tworzącymi system opieki zastępczej. Ważnym jest, aby podejmowane decyzje były przedmiotem partnerskiej współpracy służb powiatu, gminy i sądu. Kiedy zapadają, zasadą powinno być utrzymywanie intensywnego wsparcia, w tym asystenta, do momentu przekonania się o stabilnej sytuacji rodziny.

Zdecydowanie ten aspekt pracy z rodziną stanowi ciągle wyzwanie dla systemu wsparcia dziecka i rodziny. Szczególnie ważnym jest, aby w szczególny sposób dbać o dzieci, które po pobycie w pieczy zastępczej , powróciły do rodziców. Wskazaniem jest, aby w miarę możli-

wości, w sytuacji gdyby ten pobyt nie okazał się trwały, zapewnić im możliwość powrotu do miejsca, w którym już były. Nasuwa się pytanie czy w ogóle jest możliwe rzetelne realizowanie powierzonych gminom i powiatom zadań w tych obszarach zadań bez ścisłej współpracy wszystkich instytucji i ich pracowników. Niestety jeszcze dość często napotykamy trudności we współpracy w tym obszarze, zwłaszcza w zakresie braku wzajemnego zrozumienia i nie brania przez sąd pod uwagę zdania pracowników doskonale znających sytuację i rodzinę, czy to naturalną, czy to zastępczą. Brakuje w tym obszarze rozwiązań, które jednoznacznie i systemowo rozwiązałyby ten problem. Opierając się na doświadczeniu i praktyce innych powiatów wydaje się, że można zaproponować rozwiązanie, które bez zmian w przepisach mogłoby wpłynąć na praktykę działania sądów w taki sposób, że postanowienia sądów zawężone byłoby do ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez odebranie dziecka rodzicom, wybór miejsca i rodzaju pieczy zastępczej pozostawiono by powiatowi. Wyjątek od tej zasady stanowiłyby sytuacje, gdy w postępowaniu opiekuńczym wnioskodawcami byłiby konkretni kandydaci na rodziców zastępczych. Kolejnym, wymagającym poprawy zagadnieniem jest czasokres rozpatrywania spraw o ograniczenie lub pozabawienie władzy rodzicielskiej rodziców dziecka, w kontekście przewlekłości postępowań sądowych oraz brak dobrych dla dziecka, konkretnych decyzji dotyczących jego sytuacji. W przypadkach kryzysowych dziecko umieszczane jest w pieczy natychmiastowo- ostateczna decyzja sądu wydawana jest czasami po kilkudziesięciu miesiącach od przyjęcia do pieczy, co przedłuża pobyt w pogotowiu rodzinnym. Kolejnym problemem do rozwiązania w tym obszarze zgłaszanym przez rodziców zastępczych jest realizacja przez nich samych postanowień o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. W opinii rodziców powoduje to, że dzieci kojarzą ich z zabraniami z domu rodzinnego, a rodzice biologiczni traktują jako wrogów, co utrudnia albo wręcz uniemożliwia pracę z rodziną i budowanie prawidłowych relacji dla dobra dziecka. Wydaje się, że tę sytuację mogłyby poprawić zmiany w przepisach kodeksu postępowania cywilnego, które obowiązek przymusowej realizacji postanowień o odebraniu dziecka i przewożenia go do miejsca sprawowania pieczy przekazywałyby w całości kuratorom rodzinnym poprzez zwolnienie z obowiązku obecności uprawnionego przy przymusowym odebraniu. Kolejnymi obszarami do realizacji jest zapraszanie do udziału i wysłuchanie w postępowaniach sądowych osób pełniących funkcję pieczy zastępczej oraz rozszerzenie ich prawa do podejmowania ważnych decyzji, takich jak wyrażenie zgody na leczenie, przeprowadzenie zabiegu, zwrócenie się do sądu o odrzucenie w imieniu małoletniego spadku, złożenie wniosku o orzeczenie o niepełnosprawności, złożenie wniosku o paszport czy dowód osobisty. Doświadczenia organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej pokazują, że w budowaniu klimatu zrozumienia i współpracy sprzyjają organizowane lokalne spotkania, sympozja, konferencje, szkolenia dla uczestników systemu, w których uczestniczą przedstawiciele sądów. Wszystkie działania, które przyczyniają się do rozwoju partnerskiej współpracy mają pozytywny wpływ na wysłuchanie przez sądy opinii faktycznych opiekunów dziecka, przedstawicieli organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystenta rodziny, a przede wszystkim samego dziecka

Weryfikacja i wskaźniki

1. Ilość szkoleń z zakresu rozdziału kompetencji, odpowiedzialności i interpretacji prawnych,
2. Ilość wspólnie zrealizowanych projektów na rozwój wiedzy i umiejętności,

3. Ilość spotkań przedstawicieli systemu pieczy zastępczej: sądów, powiatu i gmin,
5. Ilość wydarzeń wzmacniających współpracę z sądami rodzinnymi

Osoby odpowiedzialne

1. dyrektor Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej/ kierownik Zespołu pieczy zastępczej,
2. dyrektor Placówki opiekuńczo-wychowawczej

Obszar 3:

WZMOCNIENIE ROLI PODMIOTÓW NIEPUBLICZNYCH
--

Uczestnicy

Bezpośrednimi uczestnikami są:

- Organizator pieczy zastępcze i Placówka opiekuńczo-wychowawcza ;
- organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie działania organizatora pieczy zastępczej,
- aktywni mieszkańcy i ich grupy nieformalne,
- rodziny zastępcze.

Zakres merytoryczny obszaru

Proces samoorganizowania się społeczeństwa w celu lepszego rozwiązywania problemów i zaspokajania potrzeb jest pożądanym w demokratycznej rzeczywistości. Obywatele, mieszkańcy poprzez tworzenie organizacji pozarządowych, stowarzyszeń mogą w sposób partnerski w relacji z samorządem uczestniczyć w lokalnych procesach podejmowania decyzji i wyznaczania kierunków rozwoju. Odpowiedzialnością samorządu i jego jednostek jest współpraca z organizacjami pozarządowymi w obszarze pożytku publicznego.

Rodziny zastępcze obecnie najczęściej tworzą lub angażują się w dwa rodzaje stowarzyszeń – stowarzyszenia organizowane przez rodziny zastępcze oraz stowarzyszenia organizujące rodziny zastępcze. Dzieje się to jednak rzadko, ponieważ rodziny zastępcze mają niski poziom wiedzy i świadomości na temat zakładania stowarzyszeń i korzyści, jakie to przynosi. W środowisku lokalnym i samorządowym również brakuje wsparcia dla inicjatyw samoorganizowania się i tworzenia stowarzyszeń. W związku z tym rodziny zastępcze nie posiadają swojej reprezentacji, a organizator pieczy zastępczej kontaktuje się indywidualnie z każdą rodziną, nie ma partnera społecznego, z którym może ustalać ramy strategiczne kierunków lokalnego rozwoju pieczy zastępczej. Ruch samopomocowy wśród rodzin zastępczych istnieje, ale są to działania nieformalne i partykularne. Rodziny zgłaszają potrzebę czerpania wsparcia od siebie nawzajem oraz deklarują gotowość do dawania takiego wsparcia innym rodzicom.

System pieczy zastępczej mógłby wiele zyskać na zwiększeniu wpływu nań podmiotów niepublicznych oraz partnerów takich jak rodzice zastępczy.

Celem obszaru jest rozwój stałej i systematycznej lokalnej sieci współpracy między organizatorem pieczy zastępczej i placówką opiekuńczo-wychowawczą, a organizacjami pozarządowymi, działającymi lokalnie zwłaszcza tymi, których działania dotyczą rodzin zastępczych.

Weryfikacja i wskaźniki

1. Liczba grup wsparcia,
2. Zbiorczy raport podsumowujący pracę grupy i obszary wymagające wzmocnienia , sporządzony przez specjalistę prowadzącego grupę,
3. Liczba konkursów z obszaru wspierania rodziny i pieczy zastępczej dla organizacji pozarządowych.

Osoby odpowiedzialne,

1. Dyrektor Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
2. Dyrektor Placówki Opiekuńczo-wychowawczej

Obszar 4

USPRAWNIENIE USAMODZIELNIANIA WYCHOWANKÓW

Uczestnicy

Bezpośrednimi uczestnikami są: pełnoletni wychowankowie rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej, Organizator rodzinnej pieczy zastępczej oraz Placówka opiekuńczo-wychowawcza.

Pośrednio odbiorcami są osoby i instytucje tworzące system pieczy zastępczej oraz opiekunowie usamodzielnienia.

Zakres merytoryczny

W powiecie wągrowieckim nie są dostępne, w trybie ciągłym interdyscyplinarne działania wspierające usamodzielnienie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. W sposób nieograniczony i trwałe osoby usamodzielniane korzystają oczywiście z obowiązkowego wsparcia, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w postaci: świadczeń na kontynuację nauki, świadczeń na usamodzielnienie oraz pomoc rzeczową, pomocy prawnej i psychologicznej oraz świadczenia z pomocy społecznej w postaci możliwości pobytu w mieszkaniu chronionym. Na trwałą kontynuację zasługują periodycznie podejmowane dotychczas działania – dobre praktyki tutejszego Centrum na rzecz usamodzielnianych podopiecznych pieczy, realizowane w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Wśród nich w szczególności : dopłaty do wynajmu mieszkania na wolnym rynku, programy stażowe dla usamodzielnianych wychowanków, wsparcie mentorów, którzy uzupełniali zadania opiekuna usamodzielnienia, finansowanie kursów kompetencyjnych itp.

Brakuje ponadto formy „elastycznego usamodzielniania”, która pozwalałaby na wycofanie się pełnoletniej osoby z podjętej pochopnie, pod wpływem emocji, decyzji o opuszczeniu rodziny zastępczej czy placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Pilnie należy także zastanowić się także i uregulować kwestię usamodzielnienia niepełnosprawnych wychowanków rodzinnych form pieczy zastępczej- w opinii osób mających w pieczy takich podopiecznych brak dobrych rozwiązań prawnych oraz realnego wsparcia w tym procesie powoduje, że rodziny zastępcze obawiają się przyjmować dzieci z niepełnosprawnością. Potwierdza ten fakt znikoma w kraju ilość rodzin specjalistycznych. Rodziny zastępcze zgłaszają, że po wielu latach sprawowania bezpośredniej opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi, nie chcą umieszczać ich w domach pomocy społecznej (co jest wtórną instytucjonalizacją), gdy tymczasem w większości powiatów jest to jedyna oferta. Wśród wartych do rozważenia propozycji rozwiązań jest wprowadzenie mechanizmu, który pozwoli pozostać w dotychczasowej rodzinie zastępczej pełnoletniemu podopiecznemu na zasadach zbliżonych do „rodzinnego domu pomocy społecznej”. Innym rozwiązaniem mogłyby być prowadzenie mieszkań chronionych w środowisku, w którym osoba z niepełnosprawnością czuje się swobodnie.

Weryfikacja i wskaźniki

1. Ilość zrealizowanych indywidualnych programów usamodzielnienia w roku.
2. Ilość osób korzystających z zasobów mieszkania chronionego/ ilość osób oczekujących
3. Ilość osób pełnoletnich pozostających w dotychczasowych rodzinach zastępczych lub placówce opiekuńczo-wychowawczej
4. Ilość osób usamodzielnianych korzystających z pozaustawowych form wsparcia.

Osoby odpowiedzialne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie/ Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
Placówka opiekuńczo-wychowawcza

Obszar 5

SKUTECZNE PRZEKSZTAŁCANIE PLACÓWEK INSTYTUCJONALNYCH

Uczestnicy

Bezpośrednio uczestnikami są:

- podopieczni placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- pracownicy placówki;

Pośrednio: Zarząd Powiatu Wągrowieckiego, służby Wojewody Wielkopolskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie kierujące podopiecznych do placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Zakres merytoryczny

Deinstytucjonalizacja to nie tylko prowadzenie rodzinnej pieczy zastępczej, ale także dostosowywanie do standardów ustawowych instytucjonalnej pieczy. Zgodnie z art. 93 ustawy instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Dziecko poniżej 10 roku życia, przyjęte do placówki interwencyjnej, zgodnie z art. 103 ustawy, zostaje niezwłocznie przeniesione do jednej z rodzinnych form pieczy zastępczej. Należy pamiętać, że małe dzieci do 7 roku życia nie mogą przebywać w placówkach, oprócz tych typu rodzinnego, a od 2020 roku nie będą mogły przebywać tam także dzieci do 10 roku życia. Umieszczenie dziecka małego w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Należy jednak bardzo uważnie oceniać wyjątkowe przypadki.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego można umieścić, w tym samym czasie, łącznie **nie więcej niż 14 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.**

W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego można umieścić, w tym samym czasie, nie więcej niż 14 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego można umieścić, w tym samym czasie, nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

Część placówek w kraju wciąż jest dostosowywana do standardu 14 dzieci lub ich proces dostosowywania dopiero się zaczyna, gdyż przepis art. 230 ustawy pozwala na to, aby nie dłużej niż do końca 2020 roku liczba dzieci była większa niż 14, choć już teraz nie może być większa niż 30.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednoznacznie wskazuje na pierwszeństwo umieszczania dzieci w rodzinnej formie pieczy zastępczej, podobna zasada została zwarta w Kodeksie Rodzinnym i Opiekuńczym.

W związku z niniejszą zasadą oraz nakazanymi limitami dzieci umieszczonymi w danej placówce i ograniczeniami wiekowymi, **w powiecie wągrowieckim musimy zmierzyć się z reorganizacją pieczy zastępczej, w szczególności ze zmniejszeniem placówki.**

Plan restrukturyzacji placówki musi zakładać kompleksowe rozwiązania dotyczące: znalezienia miejsc dla dzieci ze zmodyfikowanej placówki, wykorzystania jej pracowników także w innych zawodach (np. jako rodzice zastępczy) oraz zagospodarowania budynków i mienia.

Weryfikacja i wskaźniki

1. Osiągnięcie standardu w terminie wskazanym w ustawie
2. Ilość dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej
3. Ilość dzieci przysposobionych

Osoby odpowiedzialne

1. Dyrektor Placówki opiekuńczo-wychowawczej

Obszar 6

UTRZYMANIE LICZBY MIEJSC W RODZINNYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ poprzez :

- poszukiwanie nowych kandydatów na rodziców zastępczych;
- pełniejsze wykorzystanie potencjału istniejących rodzin;
- zwiększenie stabilności zatrudnienia;
- stworzenie ścieżek rozwoju zawodowego;
- poprawę warunków pracy ;
- poprawę dostępu do specjalistów;
- oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych

Uczestnicy

Bezpośrednimi uczestnikami są:

- osoby tworzące rodzinne formy pieczy zastępczej,
- kandydaci na rodziców zastępczych;
- PCPR/ Organizator rodzinnej pieczy zastępczej,

Pośrednio odbiorcami są dzieci oraz osoby pełnoletnie pozostające w pieczy zastępczej.

Zakres merytoryczny

- POSZUKIWANIE NOWYCH KANDYDATÓW NA RODZICÓW ZASTĘPCZYCH

Warunkiem dla skutecznego wdrażania założeń deinstytucjonalizacji jest utrzymanie/zwiększanie liczby rodzin, do których mogą trafić dzieci, także te obecnie przebywające w instytucjach. Problemem jest jednak znalezienie kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej. Tu pomocnym mogłyby okazać się kampanie zachęcające do zostania rodzicem zastępczym, cykle spotkań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z młodzieżą ze szkół średnich, informacja upubliczniona we wszystkich zakładach opieki zdrowotnej, spot reklamowy przed seansem filmowym, spotkania informacyjne z pracownikami ośrodków pomocy społecznej, instytucji oświatowych , urzędów pracy, spotkania z sołtysami i duchowieństwem, artykuły w prasie, reportaże czy zapraszanie rodziców zastępczych do udziału w ważnych wydarzeniach lokalnych.

Na szczególną uwagę zwraca fakt, że w skali kraju odpowiednio 13 % rodzin zastępczych niezawodowych i 21 % obecnych rodziców zastępczych sprawujących tę rolę zawodowo było wcześniej pracownikami szeroko pojętego systemu wsparcia dziecka i rodziny (wychowawcy, pracownicy socjalni, kuratorzy, nauczyciele, urzędnicy). Może to świadczyć, że ci pracownicy stanowią potencjalną grupę, spośród której mogą się rekrutować kandydaci, mimo że w czasie prowadzonych warsztatów wielu uczestników wskazywało, że ze względu na

świadomość jak trudna jest opieka nad dziećmi powierzonymi do pieczy zastępczej, raczej nie zdecydowałiby się na zostanie rodzicami zastępczymi.

Bardzo istotnym zagadnieniem związanym z budowaniem bazy rodzin zastępczych jest konieczność wzmożonej opieki nad już istniejącymi rodzinami, bo najskuteczniej promują rodzicielstwo zastępcze zadowoleni z pełnienia swojej roli i mający poczucie skutecznego wsparcia rodzice zastępczy.

Jednocześnie wskazana byłaby koordynacja tych działań na poziomach wojewódzkim i krajowym oraz jedna silna kampania wizerunkowa budująca etos rodzica zastępczego.

- PEŁNIEJSZE WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU ISTNIEJĄCYCH RODZIN

Trudności w znalezieniu nowych kandydatów na rodziców zastępczych skłaniają do lepszego wykorzystania potencjału istniejących rodzin, który nie zawsze jest należycie spożytkowany. Zdarza się, że rodziny zgłaszają posiadanie wolnego miejsca, mogłyby przyjmując jeszcze dzieci w pieczę zastępczą a mimo to organizator nie kieruje tam dzieci na zasadzie porozumień z innymi powiatami z obawy przed późniejszym brakiem miejsc dla „własnych dzieci” w przyszłości.

Istotną barierą utrudniającą wykorzystanie istniejącego potencjału rodzin zastępczych są warunki mieszkaniowe nie pozwalające na pełne wykorzystanie ich predyspozycji. Warto byłoby zastanowić się nad powierzeniem mienia rodzinom zawodowym, traktując to jako swego rodzaju mieszkanie służbowe na czas opieki nad powierzonymi dziećmi.

Dość częstym problemem jest także brak możliwości wynegocjowania porozumień między powiatami w celu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej poza powiatem pochodzenia. Efektem tego są sytuacje, w których w niektórych powiatach są rodziny z wolnymi miejscami a w innych dzieci, dla których nie ma rodzin.

- ZWIĘKSZENIE STABILNOŚCI ZATRUDNIENIA

Stabilizacja sytuacji rodzica zastępczego jest kluczowa w procesie wychowania powierzonych dzieci. Badania jakościowe w przedmiotowym zakresie pokazują, że osoby prowadzące placówki typu rodzinnego, które pracują w oparciu o umowę o pracę mają znacznie większe poczucie bezpieczeństwa i ciągłości swojej pracy, co nierzadko przedkłada się na jakość sprawowanej przez nich opieki.

Z rodzinami zastępczymi zawodowymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka- w obecnym stanie prawnym - istnieje możliwość zawarcia umowy cywilno-prawnej na maksymalny możliwy okres tj. na 5 lat.

Niedopuszczalnym zdaje się stosowanie praktyk stosowania przez powiaty „naprzemiennych umów cywilnoprawnych” polegających na podpisywaniu na dany rok umów z nowymi rodzinami zawodowymi i równocześnie rozwiązaniu lub nie przedłużeniu dotychczasowych.

Kontrowersje budzi ponadto ustalanie zbyt niskich limitów rodzin zastępczych na dany w Powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej w celu ominięcia obligatoryjnego zawarcia umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, gdy rodzina spełnia wszystkie warunki do tego wymagane.

- STWORZENIE ŚCIEŻKI ROZWOJU ZAWODOWEGO

W powiecie wągrowieckim docenia się doświadczonych rodziców zastępczych, korzysta z ich wiedzy w procesie kształcenia kandydatów, w poszukiwaniu nowych rozwiązań w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej. Zdarzają się jednak sytuacje, że rodzice zastępczy obawiają się o własną przyszłość. Najczęstszą barierą w przedmiotowym obszarze jest brak jasno określonej ścieżki rozwoju zawodowego, co wiąże się dalej z problemem stabilności i ciągłości zatrudnienia oraz z nieadekwatnym poziomem wynagrodzeń dla rodziców zastępczych. Biorąc pod uwagę trendy w całej gospodarce, a szczególnie utrzymujący się wysoki popyt na pracowników i szybko rosnące wynagrodzenia, warto odnotować liczne postulaty badanych zawodowych rodziców zastępczych, którzy zwracają uwagę na konieczność dostosowania ich wynagrodzeń do poziomu lokalnego rynku pracy. Rodziny zastępcze mają poczucie specyfiki swojej pracy, jednocześnie wskazują, że dysproporcja w ich wynagrodzeniach w konfrontacji z lokalnym rynkiem pracy, działa demotywująco i wpływa negatywnie na ich poczucie satysfakcji zawodowej. Osoby zawodowo pełniące funkcję rodzin zastępczych/ prowadzących rdd czasami obawiają się własnej przyszłości i ryzyka niezaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych z powodu nie zgromadzenia dostatecznego kapitału emerytalnego. Obawy te wynikają nie tyle z wysokości wynagrodzeń, co z braku, do 2016 roku opłacania składek emerytalnych od podpisywanych z rodzicami zastępczymi umów zleceń.

- POPRAWA WARUNKÓW PRACY

Stabilność zatrudnienia i podniesienie wynagrodzeń to nie jedyne postulaty rodziców zastępczych wskazywane jako bariery w rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Nie mniej ważna jest szeroko rozumiana poprawa warunków pracy, która obejmuje także sytuację rodziców niespokrewnionych, którzy nie pobierają wynagrodzenia.

Rodzice zastępczy wskazują na potrzebę wsparcia prawidłowej organizacji kontaktów z rodzicami biologicznymi- w ich opinii problem współpracy z rodzinami naturalnymi stanowi jedno z największych wyzwań w pracy rodzica zastępczego. Wydaje się, że nie istnieje jeden dobry schemat, który sprawdzałby się w każdym przypadku, nawet w ramach tej samej rodziny zastępczej trzeba szukać elastycznych rozwiązań adekwatnych do potrzeb. Powtarzalnym jest jednak fakt, że jeśli rodziny zastępcze są otoczone wsparciem w tym obszarze – na przykład w postaci doboru miejsca spotkań, mediacji w sytuacjach trudnych, brania pod uwagę stanu dziecka i jego zmieniających się potrzeb co do kontaktów, pojawia się znacząco większa otwartość i gotowość do wzajemnej współpracy rodzin zastępczych i biologicznych.

Postulowana jest nadto konieczność podjęcia działań poprawiających funkcjonowanie rodzin pomocowych, wolontariatu, organizacja spotkań dla dzieci, pomoc w organizacji wyjazdów na wypoczynek letni i zimowy. Wielką wagę prawidłowemu wykonywaniu roli rodzica zastępczego mają ponadto wysokiej jakości szkolenia, dobierane adekwatnie do zgłaszanych przez rodziny zastępcze potrzeb, dające efekt w postaci rzeczywistego wzrostu kompetencji.

Istotne znaczenie ma również fakt całkowitej bezstronności i braku zależności okresowo psychologa oceniającego predyspozycje i motywacje oraz stan zdrowia kandydatów i rodziców zastępczych.

Kolejnym ważnym obszarem jest faktyczne korzystanie przez zawodowych rodziców zastępczych z prawa do wypoczynku zarówno krótkiego jak i długotrwałego.

- POPRAWA DOSTĘPU DO SPECJALISTÓW

Rodzice zastępczy oraz specjaliści organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wielokrotnie wskazują problem niewystarczającego wsparcia specjalistycznego, w szczególności usług medycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Analizując proponowane rozwiązania tego problemu wydaje się, że należy zadbać o szybki dostęp do specjalistów zarówno dla dzieci powierzonych do pieczy zastępczej jak i rodzin przyjmujących dzieci. Czas upływający obecnie na oczekiwaniu na proces diagnozy, leczenia, rehabilitacji, terapii znacząco obniża efektywność opieki sprawowanej przez rodziny zastępcze. Brak dostępu do specjalistów, przede wszystkim w kontekście konieczności sprawnie prowadzonej diagnozy dzieci powierzonych, organizowania procesu leczenia, rehabilitacji, czy terapii to jeden z najpoważniejszych zgłaszanych problemów. Zasadnym jest poszukiwanie rozwiązań, które pozwolą objąć dzieci powierzone do pieczy zastępczej preferencyjnymi warunkami korzystania z usług medycznych, choćby w postaci „bonu” uprawniającego do krótszego okresu oczekiwania. Dobrą praktyką, do rozważenia w powiecie jest udzielenie szczególnego rodzaju wsparcia w korzystaniu z zasobów powiatu w postaci poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Ważną jest przy tym jest możliwość korzystania ze wsparcia specjalistycznego, w tym terapeutycznego także samych rodziców zastępczych. Co do zasady rodzina zastępcza powinna być traktowana jako integralny organizm, w którym żaden człowiek nie może pozostawać „niewidzialny”. W praktyce oznacza to, że należy brać pod uwagę potrzeby wszystkich osób ją tworzących, również dzieci biologicznych, jako najbliższego otoczenia dzieci powierzonych. Pomijanie dzieci własnych w działaniach organizatora stawia pod znakiem zapytania sens kierowania się modelem rodzinności w pełnionej roli.

- PRZECIWDZIAŁANIE WYPALENIU ZAWODOWEMU RODZICÓW ZASTĘPCZYCH

Należy pamiętać o tym, że w świetle prowadzonych badań rodziny zastępcze, które już zostały ustanowione powinny być jak najbardziej trwałe i sprawować pieczę nad powierzonymi dziećmi długie lata, tym bardziej, że każda zmiana pobytu dziecka nie tylko przynosi mu poważne szkody emocjonalne, ale także pociąga za sobą konkretne koszty finansowe. Ponadto im dłużej funkcjonuje dana rodzina, tym więcej doświadczeń zbiera i tym bardziej różnorodnej pomocy może udzielać następnym podopiecznym. To z doświadczonych rodzin wywodzą się często kierujący POWTR i RDD czy rodziny specjalistyczne. Ogólny wniosek z prowadzonych badań wskazuje więc, że traktowanie rekrutowanych i przeszkolonych rodziców zastępczych (także spokrewnionych) jako inwestycji jest jak najbardziej uprawnione. Z tej perspektywy należałoby rozważyć skonstruowanie sprawnie działającego systemu wsparcia, który zapobiega wypaleniu się rodzin oraz powala na bardzo wczesnym etapie na identyfikację problemów i ich rozwiązanie.

Weryfikacja i wskaźniki

1. Ilość czynnych zawodowych form pieczy zastępczej rodziców zastępczych w roku;
2. Stopień wykorzystania potencjału istniejących rodzin;
3. Ilość opracowanych ścieżek rozwoju zawodowego rodziców zastępczych;
4. Odczuwalny wzrost warunków pracy ;
5. Ilość porad specjalistów;
6. Formy przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych

Osoby odpowiedzialne

1. Dyrektor organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
2. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej,

Zakończenie

Przygotowanie do samodzielnego i odpowiedzialnego dorosłego życia, w przypadku każdego dziecka, powinno być absolutnym priorytetem. Z dostępnych statystyk wynika, że jest to znacznie łatwiejsze w przypadku podopiecznych wychowywanych w rodzinnej pieczy zastępczej, spośród których 74% usamodzielnianych zakłada własne gospodarstwo domowe, w przypadku młodzieży z pieczy instytucjonalnej ten odsetek wynosi 50%.

Planując harmonijny rozwój pieczy zastępczej, zgodny z ideą deinstytucjonalizacji, powiat ma do wyboru wiele możliwości. Bezspornym pozostaje jednak fakt, że tylko dobra komunikacja i przepływ informacji pomiędzy wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w proces wsparcia rodziny i powierzonego w pieczę dziecka gwarantuje to, że podejmowane decyzje będą uwzględniały wszystkie uwarunkowania i będą realizowane w sposób spójny i konsekwentny.